

ĐẠI SỨ QUÁN HỢP CHUNG QUỐC HOA KỲ

Phòng Thông tin - Văn hóa

Tầng 3, Rose Garden Tower, 6 Ngọc Khánh

Hà Nội, Việt Nam

(84-4) 831-4580 -- Fax: (84-4) 831-4601

TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ CỦA BỘ NGOẠI GIAO HOA KỲ

CÁC VẤN ĐỀ DÂN CHỦ, 7/2001

XÉT XỬ HÌNH SỰ TẠI HOA KỲ

THỰC TẾ CỦA VỤ ÁN VÀ THỊ TRẤN SCOTTSBORO NGÀY NAY

Vào ngày 31/3/1931, chín chàng trai người Mỹ gốc Phi đã bị truy tố ở Scottsboro, bang Alabama vì tội hãm hiếp hai cô gái da trắng trên một chiếc xe chở hàng. Các bác sĩ khám nghiệm đã kết luận rằng không hề có việc hãm hiếp. Tuy nhiên 8 chàng trai vẫn bị tòa án bang kết án tử hình. Tòa án tối cao Hoa Kỳ trong hai quyết định *Powell v. Alabama* (1932) và *Norris v. Alabama* (1935) đã đưa ra quyết định trái ngược lại với những lời buộc tội và án tử hình trên. Thứ nhất đó là vì các bị cáo này không có luật sư bào chữa và thứ hai là những người da đen không được phép tham gia vào bồi thẩm đoàn.

Tuy nhiên việc tiếp tục truy tố vụ án này ở Alabama còn kéo dài đến giữa năm 1935 và 1937. Bốn trong số các bị cáo lại bị kết tội và bị kết án tù giam. Những lời buộc tội chống lại 5 người còn lại bị bãi bỏ. Andy Wright là người cuối cùng được trả tự do vào năm 1950, sau 19 năm, hai tháng và 15 ngày trong tù. Người được coi là người đứng đầu nhóm, Heywood Patterson trốn khỏi nhà tù vào năm 1948, đi tới bang Michigan ở phía Trung Tây nơi mà không có sự phân biệt đối xử nào trong luật pháp. Thống đốc bang Michigan đã từ chối dẫn độ anh ta trở lại Alabama. Cuốn sách *Những chàng trai Scottsboro* của Peterson được xuất bản khi anh đang trong thời gian lánh nạn. Anh chết vì bệnh ung thư vào năm 1952 khi mới 39 tuổi.

Ozzie Powell và Clarence Norris, hai người có tên trong hai mốc quyết định của Tòa án Tối cao Hoa Kỳ đều được trả tự do vào năm 1946. Ba mươi năm sau, Norris đã chấp nhận lời xin lỗi vô điều kiện của Thống đốc bang Alabama thời đó là George C. Wallace. Wallace trước đó đã ưu tiên cho những luật về phân biệt đối xử, nhưng mãi đến những năm 1979 thì những luật này mới được ban hành ở bang Alabama và thống đốc bang vẫn tiếp tục sửa đổi bổ sung thêm. Năm 1979, Norris xuất bản cuốn sách nói về những thử thách của mình nhan đề "*Người cuối cùng trong những chàng trai Scottsboro*". Anh chết năm 1989, anh là người cuối cùng trong số các chàng trai Scottsboro.

Những chàng trai Scottsboro được đông đảo những nhóm người khác nhau trong xã hội ủng hộ trong những năm 30 trong đó có cả Đảng Cộng sản Mỹ và Hội quốc gia vì sự phát triển của những người da màu, một tổ chức về quyền công dân lâu đời nhất tại Mỹ. Nhưng thật sự thì các bị can này được trả tự do là nhờ Ủy ban biện hộ Scottsboro, một nhóm người hoạt động dưới sự bảo hộ của Những người Mỹ với mọi màu da. Những cuộc biểu tình được tổ chức để ủng hộ những chàng trai Scottsboro được những nhà viết sử xem như một tiền đề quan trọng cho phong trào về quyền dân sự của Hoa Kỳ bắt đầu vào những năm 50. Những quyết định của Tòa án Tối cao Hoa Kỳ được đưa ra là kết quả của vụ án được coi là mốc quyết định góp phần quan trọng trong việc mở rộng những quyền cơ bản cho những người Mỹ gốc Phi và thực tế là cho mọi người Mỹ.

Đến thị trấn Scottsboro hôm nay - 7 thập kỷ sau - chẳng có dấu vết nào về sự truy tố cứng nhắc dường như là bất khả xâm phạm trong những năm 1930. Ngay thị trưởng thành phố Ron Balley muốn khách thăm quan hiểu rằng thị trấn Scottsboro - một cộng đồng chỉ có 1.500 người - ngày nay rất khác biệt so với nó ngày trước. Ông nói "Thị trấn của chúng tôi bây giờ là một thị trấn hội nhập hoàn toàn, hầu hết người dân trong thị trấn đều sinh ra sau khi phiên tòa đầu tiên xảy ra". Ông cũng nói thêm rằng "Các bạn nên đánh giá sự kiện của năm 1931 trong ngữ cảnh của những tập tục thời đó. Trong năm 1931 vẫn có những người sống trong thị trấn còn nhớ cuộc nội chiến. Về mặt kinh tế, bang Alabama hồi phục rất chậm sau chiến tranh so với những thành phố và thị trấn khác ở Miền Nam. Ông Balley cho rằng: "Việc nhớ lại những gì xảy ra ở thị trấn vào năm 1931 là rất quan trọng, nhưng thời đó thì việc này có thể xảy ra ở rất nhiều nơi khác. Thị trấn Scottsboro đã thay đổi từ đó và nhiều nơi khác ở Miền Nam cũng đã thay đổi. Thị trấn Scottsboro ngày nay đã phát triển nhiều về phân biệt chủng tộc. Chúng tôi ngày càng có nhiều những cặp tình nhân hay những cặp vợ chồng hai màu da ở khắp nơi của bang Alabama. Và ngày nay thị trấn của chúng tôi không chỉ có người da trắng và người da đen mà là một thị trấn đa sắc tộc. Chúng tôi ngày càng có thêm nhiều người gốc Á và người gốc Tây Ban Nha. Mối quan hệ về chủng tộc trong thị trấn Scottsboro giờ đây cũng giống như ở những nơi khác của nước Mỹ. Mọi thứ ở đây không phải là hoàn hảo nhưng chúng tôi đã có những bước phát triển.

Toàn văn bằng tiếng Anh có trên Internet tại:

<http://usinfo.state.gov/journals/itdhr/0701/ijde/pittssdb.htm>